

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 936/23
26.9.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Јасне Беловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Обрад Поповац, адвокат из Београда, Катанићева 16/4, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владан Деретић, адвокат из Београда, Ресавска 34/12, ради утврђења ништавости уговора о доживотном издржавању, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1577/21 од 01.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.09.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1577/21 од 01.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1577/21 од 01.11.2022. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је ништав уговор о доживотном издржавању закључен између покојне ВВ из ..., као примаоца издржавања и ББ из ..., као даваоца издржавања, оверен пред Првим општинским судом у Београду под бројем ЗР бр. 629/2007 дана 21.09.2007. године, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 259.537,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршност одлуке до исплате.

Против наведене одлуке жалбу је благовремено изјавила тужилца, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на жалбу.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 386 ЗПП (“Сл гласник РС”, бр. 72/2011), апелациони суд изводи закључак да је жалба неоснована.

Према утврђеном чињеничном стању, покојна ВВ је у својству примаоца издржавања са својом ћерком овде тужиљом, у својству даваоца издржавања закључила уговор о доживотном издржавању оверен 13.03.1995. године пред Другим општинским судом у Београду под бројем ЗР 91/95, чији предмет је стан бр. 24, површине 61 м² у ул. ... бр. ... Такође је покојна ВВ у својству примаоца издржавања, са туженим који јој је син, а у својству је даваоца издржавања, закључила уговор о доживотном издржавању оверен 21.09.2007. године пред Првим општинским судом у Београду под бројем ЗР 629/2007, чији предмет је стан бр. 24, површине 61 м² у ул. ... бр. ..., те се тужени одредбом члана 3 уговора обавезао да покојној ВВ, као примаоцу издржавања обезбеди смештај у стану или издвојеној стамбеној јединици по њеној жељи, да је храни и облачи, у болести лечи и негује до краја живота, а да је након смрти сахрани по православном обичају, подигне споменик и изда подушје сходно локалним обичајима. Поступак расправљања заоставштине иза покојне ВВ прекинут је решењем јавног бележника ... УПП: 145-2018 веза-VI-1-О бр. 2387/18 и СуI-2 бр. 2018/18 од 02.03.2020. године и тужиља је као наследни учесник упућена на парницу против туженог, ради поништаја уговора о доживотном издржавању коју су он и покојна ВВ закључили и оверили 21.09.2007. године пред Првим општинским судом у Београду под бројем ЗР 629/2007. Покојна ВВ била је смештена у Дому за смештај одраслих лица и старијих особа “...” почев од 18.10.2012. године до 15.07.2013. године, трошкове тог смештаја сносио је тужени, као што је тужени сносио трошкове њене сахране.

Према наводима тужиље тужени је 1983. године отишао у Загреб и вратио се 1988. године, док њена сестра 20 и нешто година није била у контакту са мајком, а она је једно време живела са родитељима, после тога се преселила, често је мењала пребивалиште док није добила стан од послодавца, међутим, наставила је да се брине о њеним родитељима. Отац је преминуо 1984. године, она је наставила бригу о мајци која се после удала, па је бринула о њој и о очуху. Очух је са тужиљом закључио уговор о доживотном издржавању иако је имао своју децу и пошто је њена мајка прешла да живи код очуха, брат се по повратку из Загреба уселио у стан који је предмет спорног уговора о доживотном издржавању где је живео са својом породицом. Са мајком је 1995. године закључила уговор о доживотном издржавању, а мајка је повукла тужбу којом је тражила раскид тог уговора. Након смрти очуха њена мајка није желела да живи у стану у ком је он преминуо, па је тужиља продала тај стан и купила јој је гарсоњеру, 2005. или 2006. године, њена мајка је живела у тој гарсоњери све до 2012. године.

Према наводима туженог мајка је 2007. године дошла код њега у стан, плакала је и рекла да више не може да издржи са АА и да жели да раскине уговор о доживотном издржавању који је са њом закључила. Мајка је желела да живи у тој гарсоњери који је тужиља купила, с тим да га је замолила да када јој нешто треба да он то за њу уради, оде на пијаци, да јој среди кућу, опере веш, од тада су о мајци бринули он и његова породица, односно његова супруга и ћерка. Мајка је позвала адвоката ..., то је њен адвокат, он јој је рекао да напише на папиру да то жели, да не испадне да је неко други тера, дала му је пуномоћје и он је поднео тужбу. Та парница је окончана тако што је мајка под притиском сестре повукла тужбу, односно одрекла се тужбеног захтева, а то

зна јер му је мајка испричала да је сестра са неком женом дошла један дан код ње у гарсоњеру, викала је, тражила неки новац и претила да ће је избацити из гарсоњере. Он је сахранио мајку која је у гарсоњери живела до децембра 2012. године када је сместио у Дом "...", њему је комшија рекао да је звао сестру и њега јер су врата од стана мајке била широм отворена, сестра и он су то средили и почистили, сестра је рекла да мајка ту ноћ преспава код ње, а он је сутрадан нашао дом. Мајка му је рекла да је обавестила АА да је са њим закључила уговор.

Полазећи од напред наведеног, с позивом на члан 194 Закона о наслеђивању, члан 26, 51, 52, 53 и 103 Закона о облигационим односима, првостепени суд је извео правилан закључак да у конкретном случају не постоје разлози за ништавост предметног уговора о доживотном издржавању, тбог чега је тужбени захтев неоснован. Донета одлука је резултат правилне примене материјалног права на потпуно утврђено чињенично стање које је резултат правилне оцене доказа.

Жалбом тужиле се заправо анализира садржина изведених доказа и оцена доказа од стране првостепеног суда, што је по налажењу овога суда без утицаја на другачију одлуку у овој парници, с обзиром да је првостепени суд извео приложене доказе и правилно их оценио појединачно и у међусобној вези, а затим на основу резултата целокупног поступка (члан 8 ЗПП), дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним, правилно ценећи исказе парничних странака и писане доказе. Стога другостепени суд не налази било какву сумњу у правилност утврђеног чињеничног стања, до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа.

Правилно првостепени суд цени исказ тужиле као недовољно аргументован у појединим деловима и то да је плаћала трошкове дома и да је сахранила мајку, односно да се само она старала о мајци, код чињенице да није могла да се сети тачног имена дома у коме је покојна ВВ била смештена, наводећи да се дом звао "... и нешто друго", док из писаних доказа произлази да је трошкове смештаја у дом и трошкове сахране мајке парничних странака сносио тужени. Наводи тужиле да је 2012. године када је комшија звао (јер су врата стана њихове мајке била отворена, а мајка је неконтролисано мокрила), тужиле рекла туженом да мајка преспава код ње и да тужени сутрадан нађе где ће је сместити, по становишту жалбеног суда указују на то да је тужиле препознала намеру туженог да се брине о њиховој мајци, као што потврђује правилност становишта првостепеног суда да је постојала права воља уговарача за закључење предметног уговора.

Супротно жалбеним наводима, првостепени суд правилно цени да је предметни уговор закључен са намером да се покојној ВВ, мајци туженог, као примаоцу издржавања пружи потребна нега и пажња на начин како је то дефинисано уговором, док тужиле није пружила доказе за тврдње да недозвољену побуду код примаоца издржавања да закључи уговор са туженим, чини то што је покојна ВВ, од стране туженог била уцењена да неће бити сахрањена поред свог првог супруга, као што правилном применом правила о терету доказивања, првостепени суд закључује да тужиле суду није предочила релевантне доказе из којих би се могла утврдити чињеница да је моћ расуђивања покојне ВВ била компромитована.

Неосновано се у жалби указује да се суд није осврнуо на то ко је издржавао и старао се о покојној ВВ од закључења спорног уговора до момента смештаја у дом, нити је извео све предложене доказе на ту околност, с обзиром да на правилност закључка првостепеног суда да је постојала права воља уговарача за закључење уговора о доживотном издржавању, не утиче чињеница да је поред туженог покојној ВВ, помагала и тужила. Приликом одлучивања првостепени суд је према изнетим разлозима, имао у виду све наводе странака и остале доказе, али како сматра да при утврђеном чињеничном стању и заузетом правном становишту нису од утицаја на другачију одлуку, није их посебно образлагао, што жалбеним наводима такође није доведено у сумњу. Околности које се тичу могућности пружања издржавања и бриге покојној ВВ, на које је предложено извођење доказа саслушањем сведока ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ и КК, не улазе у домен оцене ништавости уговора, код кога је релевантно постојање воље да уговор буде закључен, већ евентуалног захтева за раскид уговора о доживотном издржавању. Убедљивост навода туженог да је водио бригу о мајци заједно са својом супругом и ћерком, коју првостепени суд правилно цени, закључак о постојању воље уговарача за закључење уговора такве садржине, према становишту овога суда само поткрепљује.

Стога пропуст суда да изнесе оцену свих предложених доказа, иако их је правилно оценио сагласно члану 8 ЗПП, не води закључку о учињеној повреди поступка која је била од утицаја на доношење законите и правилне одлуке, како се то у жалби неосновано указује.

Суд је ценио и остале жалбене наводе, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке, посебно их не образлаже.

Правилна је одлука о трошковима поступка која је резултат правилне примене члана 154, 155 и 163 ЗПП.

Из изложених разлога применом члана 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одлука о трошковима другостепеног поступка донета је применом члана 165 ЗПП, имајући у виду исход поступка.

**Председник већа-судија
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић